

## D E C I Z I E

27 mai 2015

m. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău în componența:

Președintele ședinței, judecătorul Pruteanu Victor

Judecătorii Popova Ludmila și Gavrilița Ana

Grefierul Tofan Elena

examinând în ședința de judecată publică pricina civilă la acțiunea SRL "Laridan Lux" împotriva SRL "Autodominant Service" privind încasarea datoriei,

la cererea de apel depusă de SRL "Autodominant Service" împotriva hotărârii Judecătorei Botanica m. Chișinău din 03.11.2014, pronunțată în pricină,

## A C O N S T A T A T :

SRL "Laridan Lux" la 05.09.2014 s-a adresat instanței de judecată cu cerere împotriva SRL "Autodominant Service". A solicitat încasarea datoriei 14 010 lei pentru marfa livrată, penalitatea 14 952.75 lei, dobânda de întârziere 1 024.16 lei, cheltuieli de judecată 899.60 lei.

A invocat că, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 10/01-14 din 28.01.2014, în calitate de vânzător s-a obligat să livreze către SRL "Autodominant Service", cumpărător, materiale de construcție în asortiment, iar ultimul s-a obligat să primească și să achite în avans marfa livrată. Conform facturilor fiscale FB5120126 și FB5120270, FB5637052 din 12.03.14 și FB5637580 din 29.04.2014, a livrat cumpărătorului marfă (mortar) în sumă de 212 800 lei. În pofida prevederilor normelor enunțate și a pct. 2.1 din contract, pârâtul a achitat parțial prețul mărfii, în sumă de 198 790 lei. Conform datelor contabile datoria restantă a SRL "Autodominant Service" constituie 14 010 lei. La data de 12.05.2014 a notificat pârâtul despre stingerea datoriei în termen de 3 zile, însă până în prezent toate adresările au fost lăsate fără executare. Consideră că pârâtul este obligat să restituie suma împrumutului, penalitatea, precum și dobânda de întârziere prevăzută de art. 619 Cod civil.

Prin hotărârea Judecătorei Botanica m. Chișinău din 03.11.2014 acțiunea a fost admisă. S-a încasat de la SRL "Autodominant Service" pentru SRL "Laridan Lux" datoria 14 010 lei, penalitatea 14 952.75 lei, dobânda de întârziere 1 024.16 lei, cheltuieli de judecată 899.60 lei, în total 30 886.51 lei.

SRL "Autodominant Service" la 28.11.2014 a depus apel. A solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

A invocat că, concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii și cu normele de drept. Eronat s-a încasat penalitatea 14 952.75 lei cu referire la pct. 4.1 al contractului din 28.01.2014. Nu s-a luat în considerație că s-a convenit ca plata pentru marfă să fie efectuată în avans, dar nu s-a stabilit un termen anumit sau o dată calendaristică la scadența cărei să fie achitată plata pentru mărfuri. Potrivit art. 617 alin. (1) CC, dacă nu execută obligația în urma somației primite după scadență din partea creditorului, în calitate de debitor se consideră în întârziere ca urmare a somației. Intimatul a prezentat somația din 12.05.2014 care a recepționat-o la 22.05.2014. Prin pretenția dată intimatului a solicitat să întreprindă toate măsurile de rigoare în vederea achitării datoriei în termenul de 3 zile, deci de la 26.05.2014 poate fi considerat în întârziere. Din aceste considerente cerința privind încasarea penalității 14 952.75 lei urmează a fi respinsă. Eronată este concluzia privind încasarea dobânzii de întârziere 1 024.16 lei, deoarece s-a făcut referire la un calcul eronat pentru perioadă eronată de întârziere. Eronat s-a încasat întreaga taxă de stat achitată la înaintarea cererii de chemare în judecată, deoarece cheltuielile de judecată suportate de o parte se încasează proporțional cu cerințele admise de instanță, deci nu poate fi supus la încasarea întregii taxe de stat pentru sumele exagerate solicitate. Și-a executat obligația de a achita plata pentru mărfurile preluate, însă intimatul urmărește cu rea-credință încasarea unor penalități excesive de 0.5%/zi de întârziere. Conform art. 630 alin. (1) CC, în cazuri excepționale instanța de judecată poate dispune reducerea clauzei penale disproporționat de mari. Datorită faptului că s-a prevăzut penalitate numai față de cumpărător, iar contractul este sinalagmatic, în cazul în care va fi aplicată penalitate, să fie redusă la 0.05%.

Reprezentantul SRL "Laridan Lux" în ședința de judecată și prin referința la cererea de apel a solicitat respingerea apelului și menținerea hotărârii primei instanțe.

A explicat că, conducându-se de prevederile p.2.1, 2.2, 2.3, 4.1 al contractului, a calculat corect toate sumele pe care le solicită a fi încasate de la apelant, mai mult ca atât intimatului a diminuat semnificativ din datoria reală de la 89 378,32 lei - datorie, conform cap. II al contractului la 20086.01 lei, dintre care 14 010 lei datorie, 14 952.75 lei, penalitatea de întârziere 1 024.16 lei dobândă pe perioada

al contractului la 29980,91 lei, din care 14 010 lei datorate, 14 952,75 lei - penalitatea de întârziere, 1 024,16 lei dobanda pe perioada de întârziere conform art. 585 CC. Apelantul la rândul său nu a prezentat careva probe care ar confirma că calculele prezentate nu sunt corecte, la fel nu a venit cu calculul dobânzilor și penalităților propriu pentru perioada de întârziere. Ceea ce privește reducerea penalității solicitate de către apelant, consideră că este nefondat, deoarece potrivit hotărârii Plenului CSJ al RM, privind aplicarea de către instanțele judecătorești a legislației ce reglementează modalitățile de reparare a prejudiciului cauzat prin întârziere sau executare necorespunzătoare a obligațiilor pecuniare, cu excepția celor izvorâte din contractul de credit bancar sau împrumut.

Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului, verificând argumentele invocate în susținerea pozițiilor în raport cu circumstanțele stabilite în pricină, Colegiul consideră că apelul nu este întemeiat și necesită respins, reieșind din următoarele.

În conformitate cu art. 385 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Colegiul consideră, că prima instanță a determinat corect raportul juridic solicitat soluționării. Circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii au fost stabilite și elucidate deplin. Probelor prezentate s-a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele. Hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale ale participanților la proces.

Conform art. 8 alin. (2) lit. a), 9 alin. (1) și (2), 10 alin. (1) și (2), 512, 514, 572 alin. (2) Cod Civil, drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice. Persoanele fizice participante la raporturile juridice civile trebuie să-și exercite drepturile și să-și execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară. Neexercitarea de către persoanele fizice și juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. Apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară. Modul de aplanare a litigiului dintre părți până la adresare în instanță de judecată poate fi prevăzut prin lege sau contract. În virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face. Obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Conform art. 753 alin. (1) Cod Civil, prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vânzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit.

S-a constatat în pricină prin probele administrate, inclusiv prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 10/01-14 din 28.01.2014, că SRL "Laridan Lux" în calitate de vânzător, s-a obligat să livreze către SRL "Autodominant Service" în calitate de cumpărător, materiale de construcție în asortiment, iar ultimul s-a obligat să primească și să achite marfa livrată, în avans (f.d.7-9).

Atare circumstanțe ale pricinii confirmate prin probă scrisă pertinentă și admisibilă denotă că, părțile au dat naștere unui raport juridic civil rezultat din contractul de vânzare-cumpărare, prin încheierea căruia părțile și-au manifestat voința.

Potrivit pct. 2.1 al contractului de vânzare-cumpărare nr. 10/01-14 din 28.01.2014, cumpărătorul este obligat să efectueze 100 % plata pentru marfă în avans (f.d.7-9).

La fel, conform pct. 1.1 și 4.1 al contractului, transmiterea mărfii cumpărătorului se atestă prin factură fiscală. Părțile și-au realizat acordul și vis-a-vis de plata penalității de 0,5% pentru fiecare zi de întârziere în caz de neachitare a prețului. În vederea executării contractului dat, potrivit facturii fiscale seria nr. FB5120126 și FB5120270, FB5637052 din 12.03.2014 și FB5637580 din 29.04.2014, SRL "Laridan Lux" a livrat SRL "Autodominant Service" 120 kg. de amestecuri uscate MP-75 (mortar) la prețul de 63,33 lei/unitate în sumă de 72 960 lei, 30 400 lei, 72 960 lei și 36480 lei, iar în total suma de 212 800 lei.

Conform clauzei indicată a contractului, urma să fie efectuată până la data livrării, plata pentru marfa respectivă.

Din actele pricinii rezultă că, pârâtul SRL "Autodominant Service" a achitat prețul mărfii în sumă de 198 790 lei în rate, până la 03.06.2014. Potrivit actului de verificare din 16.07.2014, datoria restantă a companiei SRL "Autodominant Service" pentru vânzările efectuate constituie suma de 14 010 lei (f.d.16).

Potrivit art. 624 alin. (1), 630 alin. (1) Cod Civil, clauza penală (penalitatea) este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun. În cazuri excepționale, luându-se în considerare toate împrejurările, instanța de judecată poate dispune reducerea clauzei penale disproporționat de mari. La reducerea clauzei penale, trebuie să se țină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci și de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului.

Menționează Colegiul că, clauza penală fiind clauza prezentului contract, are forță obligatorie între părți și se impune a fi respectată inclusiv de instanțele de judecată la examinarea prezentei pricini, deoarece scopul acestei clauze penale constituie acoperirea prejudiciului material suferit de creditor prin neexecutarea obligației de plată a mărfii livrată.

În prezentul caz, apelantul nu a negat corectitudinea calculului penalității prezentat de intimat, nici nu a probat că clauza penală este disproporționat de mare în raport cu prejudiciile real suportate de către creditor urmare a neachitării plății mărfurilor.

Din aceste considerente, nu sunt întemeiate și se resping argumentele apelantului referitor la încasarea neîntemeiată a penalității.

Conform art. 602, 619 alin. (2), 585 Cod Civil, în cazul în care, conform legii sau contractului, obligația este purtătoare de dobândă, se plătește o dobândă egală cu rata de refinanțare a Băncii Naționale a Moldovei dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată. În cazul în care nu execută obligația, debitorul este ținut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat astfel dacă nu dovedește că neexecutarea obligației nu-i este imputabilă. Obligațiilor pecuniare se aplică dobânzi pe perioada întârzierii, care reprezintă 9% peste rata de refinanțare a Băncii Naționale a Moldovei, dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Nu este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

Conform materialului probator s-a stabilit cu certitudine că SRL "Autodominant Service" nu și-a onorat parțial obligațiile conform contractul de vânzare-cumpărare nr. 10/01-14 din 28.01.2014 și a facturilor fiscale seria nr. FB5120126 și FB5120270, FB5637052 din 12.03.14 și FB5637580 din 29.04.2014.



Din cele relatate, este întemeiată hotărârea primei instanțe privind admiterea cerinței de încasare de la SRL "Autodominant Service" datoria 14 010 lei, penalitatea 14 952.75 lei, dobânda de întârziere 1 024.16 lei și cheltuielile de judecată legate de plata taxei de stat în sumă de 899,60 lei. Ori, obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință la locul și la momentul stabilit.

Mențiunea apelantului că, instanța de fond eronat a dispus încasarea penalității în mărime de 14952,75 lei, dobânda de întârziere în mărime de 1 024,16 lei și nu a luat în considerație faptul că, părțile au convenit cu aproximație ca plata pentru marfă să fie efectuată în avans, dar nu au stabilit un termen anumit sau o dată calendaristică, la scadența căreia cumpărătorul să fie obligat a achita plata pentru mărfuri, nu poate fi reținut, deoarece prin reglementarea plății în avans se înțelege achitarea plății pentru marfă până la data livrării ei. Ținând cont de faptul că, apelantul nu a achitat intimatului plata pentru marfa livrată în termenul prevăzut în contractul încheiat între părți, fiind stabilită achitarea în avans a sumelor, precum și faptul că datoria nu a fost stinsă nici la data examinării prezentului caz, întemeiat a fost încasată dobânda de întârziere.

Din cele expuse, nu au fost stabilite motive legale pentru casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii, precum s-a solicitat.

În conformitate cu 94 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Potrivit ordinului de plată nr. 952 din 16.07.2014, SRL "Laridan Lux" a achitat taxa de stat la depunerea acțiunii în sumă de 899.60 lei. Astfel, Colegiul consideră, că prima instanță corect a încasat de la SRL "Autodominant Service" în beneficiul SRL "Laridan Lux" suma de 899.60 lei cu titlu de cheltuieli de judecată suportate pentru plata taxei de stat la înaintarea acțiunii.

Din cele relatate, hotărârea Judecătoriei Botanica m. Chișinău din 03.11.2014, pronunțată în pricină, este întemeiată și urmează a fi menținută, iar apelul declarat necesită respins ca neîntemeiat.

La cererea de apel SRL "Autodominant Service" a anexat xerocopia dovezii de plată a taxei de stat 675 lei. Din considerentele că nu a prezentat în original ordinul de plată a taxei de stat, urmează a fi încasată prin prezenta decizie.

În conformitate cu art. 385 alin. (1) lit. a), 389, 390 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

#### DECIDE :

Se respinge ca neîntemeiat apelul depus de SRL "Autodominant Service".

Se menține hotărârea Judecătoriei Botanica m. Chișinău din 03.11.2014, pronunțată în pricină.

Se încasează la bugetul de stat de la SRL "Autodominant Service" taxa de stat 675 lei pentru examinarea pricinii în ordine de apel.

Decizia cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni.

Președintele ședinței

Judecătorul

Judecătorul

Pruteanu Victor

Popova Ludmila

Gavrilița Ana.